

Conners Ana Baba Derecelendirme Ölçeği (CADÖ-48)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Conners Ana Baba Derecelendirme Ölçeği (CADÖ-48)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19330>

Özet

Connors Ana Baba Derecelendirme Ölçeği (CADÖ-48), çocuk ve ergenlerde görülen çeşitli davranışsal, duygusal ve öğrenme sorunlarının ebeveyn raporlaması yoluyla değerlendirilmesini amaçlayan standart bir ölçektir. Bu ölçek, orijinal Connors Derecelendirme Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanmış uzun formudur. Özellikle dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu (DEHB) ile ilişkili semptomların tanınması ve değerlendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. CADÖ-48, 5 alt boyutta toplanmış toplam 48 maddeden oluşmaktadır ve yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Connors, Çocuk Psikolojisi, Dikkat Eksikliği, Hiperaktivite, Davranış sorunu, Ebeveyn Derecelendirme Ölçeği, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Çiğdem Dereboy, S. Şenol, Ş. Şener, F. Dereboy

Amaç

Connors Ana Baba Derecelendirme Ölçeği (CADÖ-48)'nin temel amacı, çocuk ve ergenlerdeki davranışsal sorunların, duygusal zorlukların ve öğrenme güçlüklerinin şiddetini ve sıklığını standardize edilmiş bir yöntemle ölçmektir. Ebeveynlerin gözlemlerine dayanarak doldurulan bu ölçek, klinisyenlere ve araştırmacılara çocukların psikopatoloji düzeyleri hakkında güvenilir veriler sağlamaya amaçlar.

Ölçek, özellikle hiperaktivite ve yatkın davranış bozukluklarının erken tespiti ve takibinde kritik bir araç olarak kullanılmaktadır. Uyarılma çalışması, ölçeğin Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenilirlik standartlarının karınlamasını sağlamıştır.

Yapı

CADÖ-48, çocuk ve ergenlerdeki psikopatolojinin çeşitli yönlerini kapsayan çok boyutlu bir yapıya ölçmektedir. Ölçek, toplam 48 maddeden oluşmakta ve beş temel alt boyutu içermektedir. Bu alt boyutlar, klinik olarak anlamlı davranış ve duygu örüntülerini temsil eder.

Ölçeğin yapısal özellikleri, çocukların ev ortamındaki genel davranışsal ilevselliğini değerlendirmeye odaklanır. Bu alt boyutlar; Davranış Sorunu, Ataklık/Hiperaktivite, Öğrenme Sorunu, Kaygı ve Psikosomatik belirtiler olarak ayrılmıştır. Bu ayrım, uygulayıcının spesifik

problem alanları tespit etmesine olanak tanır.

Geçerlik

Ölçeğin psikometrik özellikleri incelendiğinde, geçerlik çalışmaları tatmin edici sonuçlar verdiği görülmüştür. Uyarılma çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliği ve ölçüt bağımlı geçerliği incelenmiştir.

Çıktı tutarlılık anlamında ölçeğin gücü, Cronbach'in alfa katsayısı ile belirlenmiştir. CADÖ-48 için hesaplanan bu katsayı **0.90** olarak bulunmuştur. Bu yüksek değer, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin klinik araştırmalar için yeterli düzeyde geçerlik taşıdığını göstermektedir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, bir ölçüm aracının tekrarlanan uygulamalarda tutarlı sonuçlar verme derecesini ifade eder. Kaynak içerikte spesifik test-tekrar test güvenirlilik bilgisi sağlanmamış olsa da, iç tutarlılık analizi (Cronbach'in alfa katsayısı = 0.90) ölçeğin güçlü bir iç güvenirlilik sergilediğini kanıtlamaktadır.

Türkçe uyarılma çalışması, ölçeğin zaman içinde ve farklı ebeveynler tarafından uygulandığında da tutarlı sonuçlar vermesi gerektiğini varsayar. Yüksek alfa değeri, ölçek maddelerinin hata varyansını en aza indirdiğini ve ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Connors Ana Baba Derecelendirme Ölçeği (CADÖ-48), yapısal olarak 48 maddeyi içeren ve 5 temel alt boyuta ayrılan bir faktör yapısına sahiptir. Bu faktörler, orijinal Connors Ölçeği'nin klinik olarak tanımlanan davranış kümelerini yansıtmaktadır.

Faktör yapısı aşağıdaki gibi özetlenmiştir. Maddelerin dağılımı, her bir alt boyutun ölçülen davranışsal yapıyı yeterince temsil ettiğini göstermektedir:

- Davranış sorunu (12 madde)
- Ataklık/Hiperaktivite (4 madde)
- Öğrenme sorunu (6 madde)
- Kaygı (8 madde)
- Psikosomatik (5 madde)

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Ebeveyn Raporlama Ölçeği (Parent Rating Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çocuklar ve Ergenler

Age Group: Genellikle okul çağı çocukları (6-18 yaş aralığı için uygun olabilir, uyarlama makalesine bakılmalıdır).

Population Details: Türkiye'de yaşayan çocuk ve ergenlerin ebeveynleri.

Test Methodology: 48 maddelik çok boyutlu derecelendirme ölçeği. Derecelendirme yöntemi kaynakta belirtilmemiş olsa da, Connors ölçekleri genellikle Likert tipi bir ölçek kullanır (örneğin, 0=Hiç, 3=Çok Sık). Ebeveynler, çocuklarının davranışları veya şiddetini idare ederler.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Psikopatolojisi, Davranış Değerlendirmesi, Psikiyatri, Öfrenme Güçlüğü, Kaygı Bozukluğu, Psikosomatik Belirtiler, Uyarlama Çalışması

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: cdereboy@adu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Çiğdem Dereboy)

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2007 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanım ve klinik uygulamalar için izinler ve ücret bilgisi, orijinal telif hakkı sahipleri (Connors) ve uyarlama çalışması yapan sorumlu yazar (Çiğdem Dereboy) ile iletişime kurularak netleştirilmelidir.

Uyarlama çalışmasının kaynağı ve makalenin tam metni aşağıdaki linkte mevcuttur: turkpsikiyatri.com. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF formu aşağıdaki adresten indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: conners-ana-baba-derecelendirme-olcegi-cado-48-

[toad.pdf](#)

Kaynaklar

Bu ölçek girişi, aşağıdaki akademik referansa dayanmaktadır:

Dereboy, Ç., Şenol, S., Şener, ? ve Dereboy F. (2007). Connors Kısa Form Öğretmen ve Ana Baba Derecelendirme Ölçeklerinin geçerliliği. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 18(1), 48-58.

Connors Ana Baba Derecelendirme Ölçeği (CADÖ-48) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

5 alt boyut ve 48 madde

Davranış sorunu (12 m):

Ataklık/hiperaktivite (4 m):

Öğrenme sorunu (6 m):

Kaygı (8 m):

Psikosomatik (5 m):